

בבית המשפט העליון

בע"מ 5381/19

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: פלונית

הודעת הבהרה ולחילופין בקשה להארכת מועד
מיום 18.9.2019; תגובת המשיבה מיום
17.10.2019

החלטה

1. גם הפעם עניין לנו בבעל דין שפסק-דין הומצא לו באמצעות מנגנון "הודעה באתר" הקבוע בתקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין, התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי), וחרף זאת הגיש הליך ערעורי באיחור. האם יש להיעתר לבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי בנסיבות אלה? זו השאלה שהובאה לפתחי במסגרת ההליך דנן.

2. בקשת רשות הערעור שבכותרת הוגשה ביום 13.8.2019. בהחלטתי מיום 8.9.2019 קבעתי כך:

"בקשת רשות הערעור שבכותרת הוגשה נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בעמ"ש 18-10-63343 מיום 3.5.2019 (להלן: פסק הדין). עיון במערכת "נט המשפט" מעלה כי פסק הדין הומצא למבקש כדין עוד ביום 5.5.2019 באמצעות משלוח של "הודעה באתר". מכאן שהמועד האחרון להגשת בקשת רשות הערעור הוא יום 4.6.2019, ולכן ההליך, אשר הוגש ביום 13.8.2019,

הוגש באיחור (ראו: ע"מ 3402/19 ג. עופר ייצוק ושיווק
בשר בע"מ נ' רשות מקרקעי ישראל (19.6.2019), ערעור על
פסק דין זה נדחה בבש"מ 4446/19 ג. עופר ייצוק ושיווק
בשר בע"מ נ' מקסימה המרכז להפרדת אויר בע"מ
(3.7.2019)). בנסיבות אלה אני מאפשרת למבקש להבהיר
עד ליום 15.9.2019 מדוע לא אורה על מחיקת ההליך
שבכותרת".

3. לאחר שעיינתי בהודעה מטעם המבקש, נותרתי בדעתי כי פסק הדין הומצא לו
כדין עוד ביום 5.5.2019 וכי בקשת רשות הערעור שבכותרת הוגשה באיחור. כאמור
בהחלטתי הנ"ל, עיון באתר "נט המשפט" מעלה כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי
מיום 3.5.2019 הומצא למבקש עוד ביום 5.5.2019 באמצעות משלוח "הודעה באתר",
וכי הוא אף נצפה על ידי בא-כוח המבקש באותו היום. משמעותו של המונח "הודעה
באתר" היא כי ההודעה בדבר מתן פסק הדין, בצירוף קישור לפסק הדין עצמו, נשלחה
לתיבת הדואר האלקטרוני של עורך הדין המייצג. משלוח "הודעה באתר" מהווה המצאה
כדין העומדת בהוראות תקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין האזרחי (ראו: בש"א 8839/18
כהן נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול"), פסקאות 8-9 (19.12.2018) (להלן: עניין
כהן)).

לא למותר לציין כי באפשרותו של בעל דין להוכיח כי לא נשלחה לו הודעה
במנגנון "הודעה באתר" וזאת על דרך של הגשת תצהיר (ראו: תקנה 497ג(2) לתקנות
סדר הדין הקובעת כי "לא יראו את כתב בדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען
ביום המשלוח, אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-הגעת ההודעה אל כתובת הדואר
האלקטרוני שמסר"; כן ראו עניין כהן, בפסקה 10). ואולם, בענייננו לא הוגש תצהיר
כאמור ולמעשה אין מחלוקת על כך שנשלחה "הודעה באתר" לבא-כוח המבקש.

4. נוכח טענות המבקש אמשך ואציין כי בהתאם להוראות תקנה 497ג(1) לתקנות
סדר הדין האזרחי, ניתן לעשות שימוש בהמצאה על דרך של משלוח "הודעה באתר"
בהתקיים אחד מבין שני תנאים: בעל הדין מסר לבית המשפט את כתובת הדואר
האלקטרוני שלו לצרכי המצאה של כתבי טענות כהוראת תקנה 497ג(א) לתקנות סדר
הדין האזרחי; או במקרה בו בעל הדין ביקש להגיש לבית המשפט כתבי טענות באופן
אלקטרוני (היינו, באמצעות מערכת "נט המשפט") ולצורך כך מסר לבית המשפט את
כתובת הדואר האלקטרוני שלו על מנת שתשמש גם לצורך קבלה של כתבי בי דין מאת
בית המשפט כהוראת תקנה 497ג(ד) לתקנות סדר הדין האזרחי (ראו: ע"מ 3402/19 ג.
עופר ייצוק ושיווק בשר בע"מ נ' רשות מקרקעי ישראל (19.6.2019), ערעור על פסק דין זה
נדחה בבש"מ 4446/19 ג. עופר ייצוק ושיווק בשר בע"מ נ' מקסימה המרכז להפרדת אויר

בע"מ (3.7.2019) (להלן: עניין עופר ייצור ושיווק)). שני התנאים האמורים מתקיימים בענייננו, שכן בא-כוח המבקש מסר את כתובת הדואר האלקטרונית שלו לצרכי המצאה ואף לצורכי קבלה של כתבי טענות.

לא ראיתי לקבל את טענת המבקש לפיה אין להחיל בענייננו את ההסדר הקבוע בתקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין האזרחי כיוון שהוא מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו טרם הוספה תקנה זו. תקנות סדר הדין האזרחי אינן קובעות כי התנאים הקבועים בתקנה 497ג(1) תלויים בשאלת מועד מסירת כתובת הדואר האלקטרוני ואף אינן מציינות מועד תחולה כזה או אחר של ההסדר המתואר. תכלית ההסדר הקבוע בתקנה זו היא כי בעל דין שמבקש לעשות שימוש במערכת "נט המשפט" להמצאה וקבלה של כתבי טענות, צריך להביא במסגרת שיקוליו כי ניתן יהיה להמציא לו החלטות באמצעות מערכת זו (ראו: רע"א 10216/17 זיו נ' עיריית ירושלים, פסקה 8 (4.9.2018)). בהתחשב בתכלית זו, איני רואה לקבוע כי ההסדר הקבוע בתקנה 497ג(1) לתקנות סדר הדין לא יחול במקרים שבהם כתובת הדואר האלקטרוני לצרכי המצאה נמסרה עוד טרם הוספת תקנה זו.

5. זאת ועוד, אין מחלוקת כי פסק הדין נצפה על-ידי בא-כוח המבקש עוד ביום 5.5.2019, וכי ביום 27.5.2019 המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לתיקון טעות (או להבהרת) פסק הדין. בנסיבות אלה, אף אם הייתי קובעת כי פסק הדין לא הומצא למבקש עוד ביום 5.5.2019 (ויודגש כי איני סבורה כך), הרי שלא מן הנמנע היה להחיל בענייננו את "כלל הידיעה" על פני "כלל ההמצאה" (ראו: רע"א 8467/06 עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ, פסקה 28 (8.7.2010)). לא למותר לציין בהקשר זה את דבריו של כבוד השופט ד' מיינץ בעניין כהן לפיהם "טענות של בעלי דין לעניין המצאת החלטת בית משפט, שעה שאין חולק כי הם צפו באותה ההחלטה, מעוררות חוסר נוחות והן עשויות להצדיק בנסיבות מסוימות העדפה של מועד הידיעה של בעל הדין על אודות קיומה של ההחלטה, על פני מועד המצאתה". טענותיו של המבקש לפיהן הוא המתין משך פרק זמן של למעלה משלושה חודשים ממועד הידיעה על פסק הדין, תוך שבתקופה זו הגיש כתבי טענות אחרים, מוקשית בעיני.

6. למען הסר ספק אוסיף ואבהיר כי בהתאם להוראות סעיף 81(ג) לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984, הרי שרק מקום בו מתקבלת בקשה לתיקון החלטה או פסק דין קיימת הארכת מועד סטטוטורית להגשת הליך ערעורי על אותה החלטה או פסק דין. על כן, בעצם הגשתה של בקשת הבהרה או תיקון על ידי בעל דין אין כדי להקנות הארכת מועד אוטומטית, ועל בעל הדין להגיש את ההליך הערעורי במועדו (ראו: בש"א

7016/13 שטיגליץ נ' וכטל (3.11.2013); עוד ראו: בש"א 3119/16 **Fidam Select** (בפירוק) נ' אקמן, פסקה 3 (27.05.2016); בש"א 3506/19 רזניק פז נבו נאמנויות בע"מ, הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') שהנפיקה חברת אורבנקורפ אינק נ' גיא גיסין הנאמן לביצוע הסדר הנושים של החברה, פסקה 4 (3.6.2019). בענייננו, הבקשה לתיקון או הבהרה של פסק הדין נדחתה בהחלטה מיום 11.6.2019, ומכאן שלא מתקיים התנאי בגינו תינתן הארכת מועד מטעם זה. בנוסף, ואף אם הייתי מקבלת את טענת המבקש בעניין זה, הרי שבקשת רשות הערעור הוגשה באיחור אף אם נמנה את המועד להגשתה מעת מתן החלטתו של בית המשפט המחוזי בבקשה לתיקון טעות בפסק הדין (יום 11.6.2019).

7. המסקנה העולה מהאמור לעיל היא כי פסק הדין הומצא למבקש כדין עוד ביום 5.5.2019 וכי המועד האחרון להגשת בקשת רשות הערעור על פסק הדין חל ביום 4.6.2019, בעוד שבקשת רשות הערעור הוגשה ביום 13.8.2019.

האם, בנסיבות העניין, קיים "טעם מיוחד" המצדיק את הארכת המועד להגשת בקשת רשות ערעור? אני סבורה כי התשובה לשאלה זו בנסיבות המקרה שלפניי היא בשלילה.

איני סבורה כי עלה בידי המבקש – אשר היה מיוצג על-ידי עורך-דין – להוכיח שהטעות שאליה נקלע לטענתו מצדיקה מתן הארכת מועד להגשת הערעור. לעניין זה חשוב להדגיש כי כללי ההמצאה הם כללים מושרשים וידועים אשר מעוגנים בתקנות ובפסיקה ענפה של בית משפט זה. ודוק, אף הכללים בדבר המצאה אלקטרונית של כתבי בי-דין, ובפרט הכללים החלים על המצאה באמצעות מנגנון "הודעה באתר", הוחלו בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת (ראו, למשל: עניין כהן; בש"א 2036/19 פלונית נ' פלוני (24.03.2019); עניין עופר ייצוק ושיווק; בש"א 3407/19 איזק נ' מדינת ישראל משרד האוצר אגף מס הכנסה, פסקה 6 (11.6.2019)). במצב דברים זה, אין בידי לקבוע כי הטעות הייתה בלתי נמנעת באורח סביר.

למעלה מן הצורך אוסיף כי אף אם הייתי מניחה לטובת המבקש כי הוא לא הכיר את הכללים באשר להמצאת החלטות באמצעות "הודעה באתר", לא היה מקום להורות על הארכת מועד. זאת משום שאין חולק שהמבקש ידע על פסק הדין עוד ביום 5.5.2019, ושעל בסיס ידיעה זו הוא אף הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לתיקון של פסק הדין. בנסיבות אלה, וכפי שהרחבתי לעיל, מצופה היה מהמבקש להגיש את הערעור במועד

בהסתמך על הכללים הידועים המעדיפים במקרים מסוימים את "כלל הידיעה" על פני "כלל ההמצאה".

עוד אבהיר כי לא ראיתי לקבל את טענתו של המבקש לפיה הוא הסתמך על החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 11.6.2019, באשר למועד המצאת פסק הדין לידי, שכן בהחלטה זו צוין מפורשות כי "לאור האמור לעיל, מתייחר הצורך לדון באם אכן הוגשה בקשת המבקשים באיחור [...]" (שם, בפסקה 9).

כן אציין כי לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ובהתחשב באמת המידה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", אני סבורה כי אף סיכויי ההליך אינם מצדיקים היעדרות לבקשה להארכת מועד.

8. אשר על כן, אני מורה על מחיקה ההליך שבכותרת. בנסיבות העניין, המבקש יישא בהוצאות המשיבה בסך של 1,000 ש"ח.

ניתנה היום, ל' בחשוון התש"ף (28.11.2019).

שרית עבדיאן

ר ש מ ת